

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 314/2020
20.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету осуђеног АА, због кривичног дела самовлашће из члана 225. став 1. Кривичног закона Републике Србије и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр.43/20 од 14.02.2020.године, поднетом против правноснажног решења Вишег суда у Сомбору Кж2 278/19 од 30.10.2019.године, у седници већа одржаној дана 20.05.2020.године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр.43/20 од 14.02.2020.године и **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажним решењем Вишег суда у Сомбору Кж2 278/19 од 30.10.2019.године учињена повреда закона из члана 98. став 2. тачка 3) Кривичног законика у корист осуђеног АА, док се захтев Републичког јавног тужиоца у односу на повреду закона из члана 98. став 2. тачка 2) Кривичног законика **ОДБИЈА** као неоснован.

Образложење

Решењем Основног суда у Сомбору КВ.264/19 од 27.09.2019.године усвојена је молба за судску рехабилитацију осуђеног АА, те је одређено да се бришу осуде из казнене евиденције и да престају све правне последице осуде по пресудама Општинског суда у Оџацима К.135/87 од 21.05.1987.године и К.167/95 од 06.11.1997.године, Општинског суда у Сомбору К.782/97 од 15.05.1998.године, Општинског суда у Оџацима К.286/97 од 03.02.1998.године, Општинског суда у Оџацима К.12/04 од 03.11.2004.године, Општинског суда у Оџацима К.155/06 од 16.03.2007.године и Општинског суда у Оџацима К.209/07 од 17.12.2008.године.

Решењем Вишег суда у Сомбору Кж2 278/19 од 30.10.2019.године, усвајањем жалбе браниоца осуђеног АА, преиначено је решење Основног суда у Сомбору КВ.264/19 од 27.09.2019.године тако што је усвојена као основана молба осуђеног АА ради судске рехабилитације брисањем осуда и то пресуда Општинског суда у Оџацима К.135/87 од 21.05.1987.године (правноснажна 21.05.1987.године), Општинског суда у Оџацима К.167/95 од 06.11.1997.године (правноснажана 06.11.1997.године), Општинског суда у Сомбору К.782/97 од 30.03.1998.године (правноснажна 15.05.1998.године), Општинског суда у Оџацима К.286/97 од 03.02.1998.године

(правноснажна 03.02.1998.године), Општинског суда у Оџацима К.12/04 од 03.11.2004.године (правноснажна 03.11.2004.године), Општинског суда у Оџацима К.155/06 од 28.11.2006.године (правноснажна 16.03.2007.године), Општинског суда у Оџацима К.209/07 од 17.12.2008.године (правноснажна 17.12.2008.године) и Општинског суда у Осијеку К.950/90 од 21.12.1990.године (правноснажна 15.05.1991.године), те је одређено да престају све њихове правне последице и осуђени АА се има сматрати неосуђиваним.

Републички јавни тужилац је поднео захтев за заштиту законитости КТЗ.бр.43/20 од 14.02.2020.године само против правноснажног решења Вишег суда у Сомбору Кж2 278/19 од 30.10.2019.године, због повреда закона из члана 98. став 1. и члана 98. став 2. тачка 2) и 3) КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и утврди да је решењем Вишег суда у Сомбору Кж2 278/19 од 30.10.2019.године повређен закон у корист осуђеног АА.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу осуђеног АА - адвокату Љиљани Вејновић сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца осуђеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажно решење против кога је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је делимично основан и то у делу у коме се решење Вишег суда у Сомбору Кж2 278/19 од 30.10.2019.године побија због повреде закона из члана 98. став 2. тачка 3) КЗ, док је неоснован у делу који се односи на повреду закона из члана 98. став 2. тачка 2) КЗ.

По налажењу Врховног касационог суда основано се у поднетом захтеву Републичког јавног тужиоца указује да је доношењем побијаног решења Вишег суда у Сомбору Кж2 278/19 од 30.10.2019.године учињена повреда закона из члана 98. став 2. тачка 3) КЗ у корист осуђеног АА. Ово са разлога јер сходно наведеној одредби нису били испуњени услови за усвајање молбе за рехабилитацију осуђеног АА у односу на пресуду Општинског суда у Оџацима К.135/87 од 21.05.1987.године и брисање исте из казнене евиденције.

Наиме, одредбом члана 100. Кривичног законика прописана је судска рехабилитација лица које је више пута осуђивано, а које се може рехабилитовати само ако су испуњени услови из чланова 98. и 99. Кривичног законика у погледу сваког кривичног дела за које је то лице осуђено.

Имајући у виду да из извештаја из казнене евиденције МУП-а РС Одсек за аналитику и полицијске евиденције Полицијске управе у Сомбору од 11.07.2019.године произилази да је АА вишеструко осуђивано лице, коме је као најстрожија кривична санкција изречена казна затвора у трајању од 6 месеци, то се дакле поступак рехабилитације у односу на истог у конкретном случају може спровести по одредбама члана 98. Кривичног законика. Наведеним одредбама су прописани услови за законску рехабилитацију, при чему је испуњеност услова из члана 98. КЗ потребно оценити појединачно, у односу на сваку осуду лица за које се подноси захтев за рехабилитацију, односно у односу на свако кривично дело за које је то лице осуђено и то под условом да се наведено лице сматра неосуђиваним у смислу одредбе члана 98. став 1. КЗ.

Одредбом члана 98. став 1. КЗ прописано је да се законска рехабилитација даје само лицима која пре осуде на коју се односи рехабилитација нису била осуђивана или која су се по закону сматрала неосуђиваним. Одредбом члана 98. став 2. тачка 3) КЗ прописано је да законска рехабилитација настаје ако лице које је осуђено на новчану казну, казну рада у јавном интересу, одузимања возачке дозволе или казну затвора до 6

месеци, у року од 3 године од дана када је та казна извршена, застарела или опроштена, не учини ново кривично дело.

Имајући у виду цитиране законске прописе, то се, по налажењу Врховног касационог суда, основано захтевом за заштиту законистости Републичког јавног тужиоца указује да у конкретном случају, сходно одредби члана 98. став 2. тачка 3) КЗ, нису били испуњени услови за усвајање молбе за рехабилитацију осуђеног АА у односу на пресуду Општинског суда у Оџацима К.135/87 од 21.05.1987.године, с обзиром да је било неопходно претходно прибавити пресуду Општинског суда у Осијеку К.950/90 од 21.12.1990. године и увидом у исту утврдити време извршења кривичног дела за које је том пресудом АА осуђен, а у смислу провере испуњености услова прописаних одредбом члана 98. став 2. тачка 3) КЗ. Ово имајући у виду да је пресуда Општинског суда у Оџацима К.135/87 извршена решењем Општинског суда у Оџацима Ђбр.61/88 од 10.05.1988.године, па како је пресуда Општинског суда у Осијеку донета дана 21.12.1990.године, то се може закључити да је осуђени АА учинио ново кривично дело пре истека рока од 3 године у односу на време када је извршена претходна осуда на новчану казну.

Неиспуњеност услова прописаних одредбом члана 98. став 2. тачка 3) КЗ у односу на прву пресуду Општинског суда у Оџацима К.135/87 од 21.05.1987.године, узроковала је и да не буде испуњен ни први, основни услов за усвајање молбе за законску рехабилитацију прописан одредбом члана 98. став 1. КЗ, а то је да се осуђени АА може сматрати неосуђиваним за прву пресуду, а затим и за следеће пресуде.

Стога је Врховни касациони суд, имајући у виду напред наведено, делимично усвојио захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр.43/20 од 14.02.2020.године и на основу одредби члана 492. став 1. тачка 3) и члана 493. ЗКП утврдио да је побијаним правноснажним решењем Вишег суда у Сомбору Кж2 278/19 од 30.10.2019.године учињена повреда закона из члана 98. став 2. тачка 3) КЗ у корист осуђеног АА, при томе не дирајући у правноснажност наведеног решења.

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је неоснован у делу који се односи на повреду закона из члана 98. став 2. тачка 2) КЗ.

Наиме, Републички јавни тужилац у образложењу захтева наводи да сагласно одредби члана 98. став 2. тачка 2) КЗ нису били испуњени услови за брисање условне осуде по пресуди Општинског суда у Оџацима К.12/04 од 03.11.2004.године (погрешно означен датум 03.11.2014.године), која је постала правноснажна дана 03.11.2004.године, обзиром да из садржине следеће пресуде Општинског суда у Оџацима К.155/06 од 28.11.2006.године произилази да је АА осуђен за кривично дело које је извршио 10.11.2004.године, дакле у току рока проверавања по претходној осуди.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Ово са разлога јер је Врховни касациони суд увидом у списе предмета Општинског суда у Оџацима К.209/07 утврдио да је пресуда Општинског суда у Оџацима К.бр.12/04 од 03.11.2004.године којом је окривљени АА био оглашен кривим због извршења кривичног дела недозвољен промет акцизних производа из члана 176. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији и којом му је изречена условна осуда са утврђеном казном затвора у трајању од 3 месеца која се неће извршити уколико окривљени у року проверавања од 2 године не учини ново кривично дело, укинута пресудом Окружног суда у Сомбору Кж.бр.190/2005 од 26.10.2006.године и предмет враћен првостепеном суду на поновно одлучивање. Након још једног укидања првостепене пресуде од стране другостепеног суда, у том кривичном предмету донета је правноснажна пресуда Општинског суда у Оџацима К.209/07 од 17.12.2018.године којом је окривљеном АА због извршења кривичног дела

недозвољен промет акцизних производа из члана 176. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци која се неће извршити уколико окривљени у року проверавања од 1 године не учини ново кривично дело. Дакле, из списка предмета произилази да је пресуда Општинског суда у Оџацима К.12/04 од 03.11.2004.године, на коју се у захтеву позива Републички јавни тужилац, укинута и да више не егзистира, већ у том кривичном предмету егзистира само правноснажна пресуда Општинског суда у Оџацима К.209/07 од 17.12.2008.године.

Како је одредбом члана 98. став 2. тачка 2) КЗ прописано да законска рехабилитација настаје ако лице којем је изречена условна осуда у време проверавања и у року од годину дана по истеку рока проверавања, не учини ново кривично дело, те како из списка предмета произилази да је правноснажна пресуда Општинског суда у Оџацима К.209/07 од 17.12.2008.године донета после пресуде Општинског суда у Оџацима К.155/06 од 28.11.2006.године, а не пре ње, то дакле кривично дело из пресуде Општинског суда у Оџацима К.155/06 од 28.11.2006.године које је извршено дана 10.11.2004.године није извршено у току рока проверавања по пресуди Општинског суда у Оџацима К.209/07 од 17.12.2008.године, па су стога оцењени као неосновани наводи захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца у делу у којем указује на повреду закона из члана 98. став 2. тачка 2) КЗ.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 3) и члана 493. ЗКП захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца делимично усвојио и утврдио да је побијаним правноснажним решењем Вишег суда у Сомбору Кж2 278/19 од 30.10.2019.године учињена повреда закона из члана 98. став 2. тачка 3) КЗ у корист осуђеног АА, при томе не дирајући у правноснажност наведеног решења, док је захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца у односу на повреду закона из члана 98. став 2. тачка 2) КЗ одбио као неоснован и то на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић